

Aan : De gemeenteraden van Purmerend en Beemster
 Van : Rekenkamercommissie van Purmerend en Beemster
 Datum : 7 juli 2021
 Onderwerp : Evaluatie rekenkamer onderzoek stadsverwarming Purmerend

Memo evaluatie onderzoek stadsverwarming Purmerend

Aanleiding

De rekenkamercommissie van Purmerend en Beemster heeft in het jaarplan 2021 aan de beide raden gecommuniceerd het onderzoek naar de stadsverwarming Purmerend uit 2018 te gaan evalueren. Deze evaluatie is inmiddels afgerond. De aanbevelingen van dit rapport zijn door de gemeenteraad van Purmerend in de vergadering van 22 februari 2018 unaniem aangenomen. Omdat dit onderzoek geen betrekking had op de gemeenteraad van Beemster, is het raadsvoorstel in die raad – in goed overleg - niet ter besluitvorming geagendeerd. In dit memo wordt per aanbeveling ingegaan op de ontwikkelingen in de afgelopen jaren.

1. Vraag de accountant om bij de jaarrekeningcontrole aandacht te hebben voor de relatie tussen de impairment test van de SVP, het risico op - of noodzaak tot - afwaardering op de gemeentelijke balans en het benodigde weerstandsvermogen.

De accountant heeft zowel bij de jaarrekening 2018, 2019 en de (concept) jaarrekening 2020 aandacht gehad voor deze aanbeveling. De in het onderzoek beschreven daling van het eigen vermogen tot 2017 is in de afgelopen jaren omgezet in een stijging van het eigen vermogen. In 2018 is een winst gemaakt van € 2,2 mln., in 2019 een winst van € 5,7 mln. en in 2020 een winst van € 6,7 mln. Dit zijn de resultaten inclusief enkele bijzondere baten die tijdelijk zijn, de resultaten uit normale bedrijfsuitoefening zijn lager. Het eigen vermogen is door deze positieve ontwikkelingen gegroeid van € 16,2 mln. in 2016 naar € 24,9 mln. in 2020. Ook kon er door de positieve resultaten gestart worden met het uitkeren van dividend aan de aandeelhouder (de gemeente Purmerend).

Resultaten SVP				
<i>(bedragen in mln.)</i>				
	2018	2019	2020	
Resultaat uit normale bedrijfsvoering	€ 2,2	€ 4,3	€ 3,3	
Vrijval energiebelasting	€ -	€ 1,4	€ 3,4	
Resultaat	€ 2,2	€ 5,7	€ 6,7	

Conclusie: deze aanbeveling is uitgevoerd.

2. Wees kritisch op de onderbouwing van de financiële meerjarenbegroting door de SVP

Uit de jaarstukken en de toelichting van de accountant van de gemeente Purmerend in de management rapportage blijkt dat er in de afgelopen jaren aandacht is geweest voor de financiële meerjarenbegroting van de stadsverwarming Purmerend. In 2019 heeft de accountant, mede op verzoek van de auditcommissie, in het accountantsrapport extra aandacht gegeven aan de deelneming in de stadsverwarming Purmerend. De accountant van de gemeente Purmerend concludeert dat er geen sprake is van een duurzame lagere marktwaarde.

Conclusie: deze aanbeveling is uitgevoerd.

3. Overweeg om een vast standaardtarief in te stellen voor het beëindigen van de leveringsovereenkomst met de Stadsverwarming Purmerend

De rekenkamercommissie heeft in 2018, met inachtneming van de de bestuurlijke reactie, geadviseerd te wachten met uitvoeren van deze aanbeveling tot er meer duidelijkheid zou zijn over veranderingen in landelijke wetgeving. Die veranderingen zijn er vrij snel daarna gekomen.

De Autoriteit Consument en Markt heeft in 2019 maximumtarieven ingevoerd voor het opzeggen van een leveringsovereenkomst voor warmte. Deze maximumtarieven gelden ook voor de stadsverwarming Purmerend (voor levering aan kleinverbruikers, max 100kW). Deze tarieven zijn gebaseerd op de gemiddelde kosten en worden jaarlijks geïndexeerd. Het maximumbedrag voor een tijdelijke, individuele afsluiting is € 229,65. Het tarief voor een definitieve, individuele afsluiting ligt een stuk hoger, rond de € 2644,31. In het RKC rapport is het verschil in kosten tussen beide soorten afsluitingen aan de orde gekomen. Een tijdelijke afsluiting is technisch eenvoudig (het aanbrengen van een soort afsluitklep) maar kan op de langere termijn risico's opleveren. Bij een permanente afsluiting wordt de aansluiting volledig verwijderd.¹

Conclusie: de aanbeveling is opgevolgd.

4. Overweeg om na vernieuwing van de warmtewet tariefdifferentiatie in te voeren

De Stadsverwarming Purmerend heeft nadat de gemeenteraad heeft ingestemd met de aanbeveling van het rapport van de rekenkamercommissie, op basis van de mogelijkheden van de herziene warmtewet, tariefdifferentiatie ingevoerd.

Conclusie: de aanbeveling is opgevolgd.

5. Maak afspraken over de besteding van de dividenduitkering

Op 28 juni 2018 is in de gemeenteraad van Purmerend een besluit genomen over het financieel meerjarenperspectief, waarin ook de dividenduitkering van de stadsverwarming van € 700.000,- per jaar is opgenomen. Op 5 november 2019 is de notitie aandeelhouderschap en tarieven stadsverwarming Purmerend naar de raad verzonden, waarin deze afspraken door het nieuwe college verder zijn uitgewerkt. Hierin wordt in paragraaf 3.4 ingegaan op het dividendbeleid:

“Omdat voor 2019 winst werd verwacht, zijn er met de Raad van Commissarissen in 2018 afspraken gemaakt over het dividendbeleid. Die afspraak luidt dat bij winst 50% wordt uitgekeerd aan de gemeente met een minimum van € 700.000 en 50% gereserveerd wordt binnen SVP tot de 40% solvabiliteit is bereikt. De € 700.000 is structureel in de begroting van Purmerend geraamd. Deze winst wordt alleen bepaald op de winst uit operationele activiteiten. Fiscale voordelen door gebruik te maken van de verliezen uit het verleden worden 100% toegevoegd aan het eigen vermogen. Het dividendbeleid volgt daarmee de historische lijn van SVP omdat op deze wijze 50% van winst wordt ingezet op de verliezen voor 2007 (in de gemeentelijke balans) en voor 50% op de verliezen na 2007 (in de balans van SVP).”

Conclusie: de aanbeveling is opgevolgd.

6. Heroverweeg periodiek het aansturingsmodel van de Stadsverwarming Purmerend

Zowel het college als de directie van de stadsverwarming Purmerend hebben in hun reactie op het rapport van de rekenkamercommissie in 2018 aangegeven tevreden te zijn met het huidige aansturingsmodel en geen reden te zien dit te gaan veranderen. Voor zover de rekenkamercommissie heeft kunnen zien, is er in de afgelopen jaren ook geen initiatief voor genomen om na te denken over een nieuw model. De rekenkamercommissie heeft eerder aangegeven dat het Purmerendse model (waarbij een gemeente 100% eigenaar is van een warmtebedrijf) vrij uniek is. In de observaties bij dit onderzoek heeft de rekenkamercommissie dan ook benoemd dat het van belang is dat er in de ambtelijke organisatie mensen werkzaam zijn die kennis hebben over deze complexe portefeuille. In de reactie van het college (en de stadsverwarming Purmerend) wordt hier tegenover gesteld dat de sturing vanuit de gemeente op hoofdlijnen is en dat voor de inhoudelijke aansturing een belangrijke rol is weggelegd voor de RvC

¹ <https://www.acm.nl/nl/publicaties/tarievenbesluit-warmteleveranciers-2021>

van de SVP. Voor de controle van de financiële risico's heeft de accountant van de gemeente Purmerend en de accountant van de SVP die taak. Uitbreiding van de inhoudelijke kennis bij de gemeentelijke organisatie zelf werd dan ook niet als noodzakelijk gezien.

Conclusie: de aanbeveling is genoemd in paragraaf 3.6 van de commissienotitie van 5 november 2019 (1491535), maar er heeft -voor zover de rekenkamercommissie dit kan beoordelen- geen besluitvorming over plaatsgevonden.